

Bijlage 2 Rapportage overige samenwerkingsvormen

geactualiseerd tot en met 1 augustus 2023

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Waterakkoord Midden-Limburgse en Noord-Brabantse kanalen (Watak MLNBK)	2022	<i>Partijen: Rijkswaterstaat en waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta, De Dommel en Limburg</i>
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Vincent Lokin
		Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): In het Waterakkoord zijn de belangrijkste afspraken vastgelegd over de uitwisseling van water tussen de Midden-Limburgse en Noord-Brabantse kanalen en de aanliggende regionale watersystemen. Het gaat om afspraken tussen Rijkswaterstaat en de waterschappen over waterkwantiteit en waterkwaliteit. Op 27 juni 2022 is het nieuwe Waterakkoord voor de Midden-Limburgse en Noord-Brabantse Kanalen ondertekend. Daarmee vervalt het oude Waterakkoord uit 1994.
		Ontwikkelingen/ risico's: Afstemming waterafvoer via kanalen is een belangrijk aandachtspunt voor De Dommel. Hierop is de afweging Droge Voeten Boven-Dommel uit 2013 gebaseerd met onder andere de aanleg van waterbergingsgebieden ten zuiden van Eindhoven.

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)		<i>Partijen: Rijkswaterstaat en waterschappen</i>
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Fabian Tijhof
		Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): Het Hoogwaterbeschermingsprogramma is een alliantie tussen de 21 waterschappen van Nederland en Rijkswaterstaat. Deze 22 organisaties werken samen in uitvoering, financiering en kennisontwikkeling om de waterveiligheid in Nederland te verbeteren.
		Ontwikkelingen/ risico's: Het Hoogwaterbeschermingsprogramma kent nog geen stabiel kasritme waardoor de afwijkingen tussen geplande en gerealiseerde solidariteitsbijdrage kunnen afwijken. Er wordt landelijk gewerkt aan het verbeteren van de beheersing van de HWBP-projecten en daarmee de voorspelbaarheid van het bijbehorende HWBP-programma. De huidige fluctuaties hebben direct gevolgen voor de begroting van het waterschap. Vanuit Waterschap De Dommel worden de landelijke ontwikkelingen ambtelijk en bestuurlijk nauwlettend gevolgd en daar waar mogelijk wordt invloed uitgeoefend om tot een stabiel kasritme te komen. In het kader van de solidariteitsbijdrage en een stabiel kasritme wordt vanuit Waterschap De Dommel tevens aandacht gevraagd voor de invulling van de afgesproken werkwijze inzake de 10% projectgebonden eigen bijdragen van de projectuitvoerende waterschappen. De waterveiligheidsopgave wordt groter, waardoor kosten om te komen tot het borgen van de waterveiligheid in 2050 in de toekomst mogelijk verder oplopen. Binnen het HWBP wordt onderzocht op welke wijze de toekomstige opgaven in tijd (voor of na 2050) en/of geld (haalbaar en betaalbaar) kunnen worden ingevuld c.q. opgevangen.

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Samenwerkingsovereenkomst Het Groene Woud	2022	<i>Partijen: Stichting Streekhuis Het Groene Woud en Waterschap De Dommel</i>
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Vincent Lokin
		Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): De overeenkomst beoogt vooral de lokale samenwerking t.b.v. de uitvoering van projecten te faciliteren, ze gaan niet in op projecten zelf.
		Ontwikkelingen/ risico's: Stichting Landschap het Groene Woud ondersteunt de lokale samenwerking in gebiedsontwikkeling door het aanbieden van kennis, ervaring en vooral ook de erkenning dat <u>lokale</u> projecten van groot belang voor de hogere doelstellingen van het grote geheel. Waterschap De Dommel heeft de jaarlijkse bijdrage van € 15.000 voor 2023 gecontinueerd. Voor specifieke projecten moet separaat financiering gevonden worden. Waterschap De Dommel wilde de bijdrage voor 2023 niet zonder meer continueren. Maar inmiddels is Het Groene Woud gestart met een LEADER aanvraag van € 2 miljoen. LEADER focused met name op initiatieven vanuit de gemeenschap. Lokaal dus. Het waterschap is gevraagd om hieraan als een van de co-financiers bij te dragen. 11 juli 2023 jl. heeft het DB besloten om € 5.000 per jaar te gaan bijdragen voor de komende 5 jaar. Wel onder bepaalde voorwaarden. Belangrijkste voorwaarden zijn.: 1. Dat het waterschap slechts een beperkte faciliterende rol heeft en houdt gedurende het proces. Dit geldt ook voor de afzonderlijke projecten die eventueel ontstaan. 2. Er in een tussentijdse evaluatie een Go/no-go moment wordt ingebouwd waar getoetst kan worden of de goede en mooie intenties ook gaan werken en waargemaakt gaan worden. Het waterschap wil geenszins de verantwoordelijkheden overnemen. Niet financieel en niet in capaciteit. Hiernaast dienen de gemeenten dienen ook financieel bij te dragen als co-financiers, aan die voorwaarde is inmiddels voldaan.

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Samenwerkingsovereenkomst Doelmatig waterbeheer werkeenheden Hart van Brabant		<i>Partijen: de gemeenten Dongen, Gilze-Rijen, Goirle, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg, Waalwijk, de waterschappen Brabantse Delta en De Dommel.</i>
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Mado Ruijs
		Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): De overeenkomst heeft tot doel om de doelmatige samenwerking in waterbeheer tussen de partners te bevorderen met als oogmerk het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening aan burgers en bedrijven tegen de maatschappelijk laagste kosten. De samenwerkingsovereenkomst liep af op 1 januari 2021. Samenwerking wordt voortgezet onder de vlag van de Regio Hart van Brabant. In het portefeuilleoverleg EKG (Energie, Klimaat en Grondstoffen) wordt de Regionale Agenda Klimaatadaptatie 2022-2027 jaarlijks geactualiseerd en geprioriteerd. Op basis hiervan wordt cofinanciering gezocht voor de realisatie van de maatregelen.
		Ontwikkelingen/ risico's: De samenwerking is een vervolg op het behouden van het goede vanuit de doelstellingen uit het Bestuursakkoord water en een doorontwikkeling op de vraagstukken en opgaves van de toekomst zoals klimaatadaptatie en energietransitie. In de regionale uitvoeringsagenda klimaatadaptatie scoren projecten waar De Dommel trekker van is hoog. Binnen het uitvoeringsprogramma van De Dommel staan deze projecten verder in de tijd geprogrammeerd. Dit vraagt om duidelijkheid van onze kant wat de regio van ons wel/niet kan verwachten vanuit onze eigen prioritering en mogelijkheid tot adaptief programmeren.

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Samenwerkingsovereenkomst Doelmatig waterbeheer Meierij	2021	<i>Partijen: Best, Boxtel, Den Bosch, Heusden, Oirschot en St. Michielsgestel, Meierijstad, Vught, waterschappen Aa en Maas en De Dommel en drinkwaterbedrijf Brabant Water.</i>
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Vincent Lokin
		Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): De overeenkomst heeft tot doel om de doelmatige samenwerking in waterbeheer tussen de partners te bevorderen met als oogmerk het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening aan burgers en bedrijven tegen de maatschappelijk laagste kosten. De samenwerkingsovereenkomst loopt t/m 1 januari 2028. Komende periode zal er focus komen op de verbinding met de Regio Noord-Oost Brabant m.b.t. het programma 2024-2027.
		Ontwikkelingen/ risico's: Focus van de werkeenheden is om samen op te pakken wat voor iedereen nieuw is, denk aan klimaatstresstesten, risicodialoog en uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie. De werkeenheden hebben nu ca. 14 projecten ingediend voor cofinanciering vanuit de Impulsregeling DPRA van het Rijk en de provinciale bijdrageregeling klimaatadaptatie. Hiermee is ca. 100% van de beschikbare middelen aan cofinanciering belegd.

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Samenwerkingsovereenkomst Klimaatportaal Zuid Oost Brabant	2021 t/m 2027	<p data-bbox="730 230 1495 383"><i>Partijen: gemeenten Bergeijk, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen, Reusel-De Mierden, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre, Waterschap De Dommel en drinkwaterbedrijf Brabant Water.</i></p> <p data-bbox="730 383 1495 450">(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Martijn Tholen</p> <p data-bbox="730 450 1495 573">Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): Meerjarenprogramma voor samenwerking tussen diverse gemeenten, waterschap De Dommel en Brabant Water dat zal bijdragen aan:</p> <ul data-bbox="778 600 1495 1245" style="list-style-type: none"> • De doelen van het bestuursakkoord water (BW2011): beheersing van kosten van de afvalwaterketen, kennisontwikkeling en kennisoverdracht. Duurzame en innovatieve oplossingen in beeld brengen en reduceren kwetsbaarheid van organisaties. • De doelen van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA): Vanuit de netwerksamenwerking wordt invulling gegeven aan klimaatadaptatie door kennisuitwisseling en afstemming op het gebied van: <ul data-bbox="874 875 1495 1245" style="list-style-type: none"> ○ het aanleggen, beheren en onderhouden van een robuust watersysteem en een robuuste waterketen; ○ de stappen uit het DPRA: klimaatstresstest, risicodialog en uitvoeringsprogramma ruimtelijke adaptatie; ○ het waterbewustzijn van onze inwoners door hen actief te betrekken door middel van participatie en co-creatie; ○ instrumenten binnen de Omgevingswet waarmee klimaatadaptatie wordt geëffectueerd. <p data-bbox="730 1245 1495 1335">Hierbij wordt gewerkt aan de hand van een door de stuurgroep vastgesteld jaarplan met doorlopende of eenmalige (projectmatige) activiteiten.</p> <p data-bbox="730 1357 1495 1514">Voor 2023 ligt de nadruk op kennisdeling en –versterking, het afstemmen van uitvoeringsagenda's klimaatadaptatie en het uitwerken van de droogtestrategie tot een actieplan op (inter)lokaalniveau, in samenhang met wateroverlast en schoner water.</p> <p data-bbox="730 1536 1495 1570">Ontwikkelingen/ risico's:</p> <p data-bbox="730 1570 1495 1783">Door klimatologische, maatschappelijke ontwikkelingen en technische innovaties neemt de complexiteit van het werk en de druk op de bestaande vakmensen (die deze taken invullen) toe. Iedere gemeente voert de taken uit vanuit een onderbezetting, probeert voor deeltaken mensen in te huren en tegelijk de kennis van bestaande vakmensen op peil te houden.</p> <p data-bbox="730 1805 1495 1995">De nadruk van de samenwerking ligt steeds meer op de regionale aanpak van het DPRA. Een gezamenlijk plan van gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk om Nederland klimaatbestendig en waterrobuust in te richten. Het Deltaplan versnelt en intensiveert de aanpak van wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van</p>

	<p>overstromingen. Deze samenwerking loopt echter tegen de genoemde grenzen van capaciteit aan.</p> <p>De uitwerking van de droogtstrategie biedt de kans om de samenwerking met onze partners te versterken. Door dit samen met hen te doen, werken we aan oplossingsrichtingen op maat en vergroten we het draagvlak. We staan ook bewust open voor innoverende concepten en zaken die niet vanzelfsprekend passen in onze normen en regelgeving.</p>
--	---

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Bestuursovereenkomst trekkerschap N2000/PAS	07-2016	<i>Partijen: Waterschap De Dommel en provincie Noord-Brabant</i>
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Erik de Ridder
		<p>Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): De overeenkomst heeft betrekking op de coördinatie van het waterschap van de uitvoering van de N2000/PAS-maatregelen in de N2000-gebieden Kempenland-West en Leenderbos, Groote Heide en de Plateaux. We werken projectmatig en integraal (dus in samenhang met de overige doelen; voor het waterschap m.n. beekherstel, waterberging en NNP's). Naast de voorbereiding en uitvoering van een 10-tal waterschapsprojecten zijn we ook verantwoordelijk voor de coördinatie van de grondverwerving.</p> <p>Ontwikkelingen/risico's: De meeste projecten zijn in uitvoering of reeds uitgevoerd. Voor delen van projecten is dit nog niet mogelijk doordat de benodigde grondposities (nog) niet beschikbaar zijn. Voor de periode 2022-2027 is een nieuwe overeenkomst getekend, de zgn. Maatwerkovereenkomst (MOK). In deze overeenkomst is ook de nieuwe opgaven van de watertransitie voorzien en de gebiedsgerichte aanpak.</p> <p>Conform het bestuursprogramma 2023-2027 wordt momenteel een uitvoeringprogramma voorbereid met een mix van maatregelen, voor zowel de KRW als de watertransitie.</p>

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Gebiedsimpuls N69	07-2016	<i>Partijen: Waterschap De Dommel, provincie Noord-Brabant, gemeenten Bergeijk, Valkenswaard, Eersel, Veldhoven, Waalre, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en ZLTO.</i>
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Martijn Tholen
		<p>Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): De provincie Noord-Brabant is samen met gebiedspartijen in 2009 gestart om via een brede belangenbenadering de bereikbaarheids- en leefbaarheidsproblemen rond de N69 tussen Hasselt en Eindhoven op te lossen. Dit heeft geleid tot het Gebiedsakkoord N69, welke op 27 juni 2012 ondertekend is door de samenwerkende partijen. Hierin zijn afspraken vastgelegd over het realiseren van de nieuwe verbinding (N69), het realiseren van de Nulplusmaatregelen en het invulling geven aan de Gebiedsimpuls. Met de Gebiedsimpuls wordt beoogd de ruimtelijke kwaliteit in het gebied te verbeteren. Hiertoe is een Integraal gebiedsplan opgesteld met 7 uitvoeringsprogramma's.</p> <p>Voor de uitvoering hebben de partijen afspraken gemaakt die in december 2016 zijn bekrachtigd door ondertekening van de Impuls uitvoeringsovereenkomst gebiedsopgave Grenscorridor.</p>
		<p>Ontwikkelingen/risico's: De nieuwe verbinding N69 is in het najaar van 2021 opgeleverd. Daarmee is de belangrijkste pijler van de Impuls uitvoeringsovereenkomst gerealiseerd.</p> <p>De waterschapsmaatregelen voor de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waaronder de projecten Run, Keersop en Dommeldal, lopen volgens planning. In deze projecten wordt de KRW-opgave waar mogelijk verbreed naar de opgave voor een klimaatrobust beekdal. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de subsidie Gebiedsimpuls die voor de Grenscorridor beschikbaar is.</p> <p>In het bestuurlijk overleg Grenscorridor is besloten de samenwerking langzaam te verleggen naar de gebiedsgerichte aanpak en de nieuwe doelen. Dit zal eind 2023 leiden tot een nieuwe overeenkomst.</p>

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
<p>Convenant: Samenwerking Veiligheidsregio, Rijkswaterstaat en Waterschappen</p>	<p>2012</p>	<p><i>Partijen: Veiligheidsregio's Brabant, Ministerie van Infrastructuur en Milieu en waterschappen Brabantse Delta, De Dommel, Rivierenland en Aa en Maas.</i></p> <p>(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Erik de Ridder</p> <p>Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties):</p> <p>Samenwerking tussen veiligheidsregio('s) (VR), waterschappen en RWS stimuleren en richting geven om onze rol als (h)erkende, volwaardige en structurele crisisbeheersingspartner te zijn. De samenwerkingsconvenanten helpen de betrokken waterbeheerders en veiligheidsregio's richting te geven aan hun gezamenlijke inspanningen in de voorbereiding op en de daadwerkelijke bestrijding van water gerelateerde, multidisciplinaire crises. De convenanten helpen in het maken van (bestuurlijke) keuzes ten aanzien van capaciteit en prioriteit. De samenwerking met RWS en de VR is een continue proces. Per VR is een gezamenlijk convenant gesloten (voor De Dommel 3 stuks dus). Belangrijke thema's zijn afstemming van diverse planvorming, samenwerking op gebied van opleiden, trainen en oefenen en borgen van een goed wederzijds informatiemanagement tijdens calamiteiten.</p> <p>Ontwikkelingen/ risico's:</p> <p>De provincie heeft initiatief genomen (aanjager) om het vervolg naar aanleiding van de evaluatie van de Brabantbrede hoogwateroefening (29-9-2022) te coördineren en die rol later over te dragen aan één van de veiligheidsregio's. Belangrijke thema's hierbij zijn uniformering van waterbeelden en –adviezen binnen de waterkolom en betere informatieverstrekking tussen waterkolom en veiligheidsregio's. Dit heeft raakvlakken met de verdere ontwikkeling van het Regionaal overleg wateroverlast (ROW) en de inzichten vanuit HOWABO 2.0 voor zover het de crisisbeheersingsaspecten betreft.</p>

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
<p>MOK (Maatwerkovereenkomst)</p>	<p>2022</p>	<p><i>Partijen: Provincie Noord-Brabant en Waterschap De Dommel</i></p> <p>(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Erik de Ridder</p> <p>Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties):</p> <p>Met deze maatwerkovereenkomst willen partijen tot en met 2027 het verschil maken en een trendbreuk in de waterhuishouding in gang zetten, op weg naar 2050. Een waterhuishouding die robuust is, in balans met de omgeving is en een goede waterkwaliteit heeft. De grote uitdaging zit hem vooral in de vraag hoe partijen dit samen met de gebiedspartners gaan bereiken. Partijen werken vanuit de leidende principes van het Regionaal Water- en Bodemprogramma (RWP) en het Waterbeheerprogramma (WBP5) samen.</p> <p>Ontwikkelingen/risico's:</p> <p>In de maatwerkovereenkomst zijn afspraken gemaakt gezamenlijk te werken aan resultaatbereik en financiering van groenblauwe opgaven. Via een proces van adaptief programmeren maakt de provincie financiële budgetten vrij. Als gevolg van toenemende complexiteit in de planvoorbereiding en uitvoering én inflatie nemen de kosten sterk toe. Risico is dat de</p>

	<p>provinciale middelen ontoereikend zijn. Aanvullende dekkingsbronnen worden onderzocht door provincie in samenspraak met waterschap(pen). Verwachting is dat hier goede mogelijkheden toe zijn.</p> <p>De afspraken over inzet van extra capaciteit zijn gedurende het jaar 2022 met doorloop in 2023 gestand gedaan. Waterschap De Dommel heeft medewerkers, uitgedrukt in een volume van 22 FTE, in dienst genomen. De personeelskosten worden 50-50% gedeeld.</p>
--	--

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Samenwerkingsovereenkomst Van Gogh National Park in oprichting (VGNP i.o.), nummer 2 voor de periode 2021-2023	Januari 2021	<p><i>Partijen: Inmiddels meer dan 50 Strategische partners.waaronder 25 gemeenten, 3 waterschappen en 3 natuurorganisaties. Provincie Noord-Brabant, ZLTO, IVN, GGZ Eindhoven, Rabobank. 4 sponsors (Eindhoven Airport, Brabant Water, Heijmans en Synchroon) en 20 Deelnemers in Natura.</i></p>
		<p>(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Erik de Ridder</p>
		<p>Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): - Doelen, kaders en wijze van samenwerken te regelen door bundeling van krachten een gezamenlijke koers. Het Masterplan blijft hierbij het uitgangspunt. De governance van VGNP i.o. heeft het karakter van een netwerkorganisatie, in de uitvoering ondersteund door een stichting.</p>
		<p>Ontwikkelingen / risico's: Partners zijn nog steeds in afwachting van de toekenning van de status Nationaal Park nadat de aanvraag hiertoe op 30 maart 2020 is ingediend bij het ministerie van LNV. Begin juli 2023 is er een brief naar de vaste kamercommissie LNV gestuurd om nogmaals het belang van de doorontwikkeling van Van Gogh NP in het debat over Nationale Parken te onderschrijven. Partners zien het verkrijgen van de status als middel en niet als doel voor meerjarige gebiedsontwikkeling en continueren daarom de samenwerking per 1 januari 2021 met Samenwerkingsovereenkomst SOK-2 voor 3 jaar.</p> <p>Met SOK-2 is beschreven hoe de gezamenlijke koers meerwaarde realiseert voor natuur, cultuur, economie en mensen op een groter schaalniveau en met meer impact voor partners en voor Brabant. VGNP i.o. is niet alleen een gebied, maar vooral een samenwerkingsconcept en beweging voor integrale gebiedsontwikkeling door private en publieke partners, maatschappelijke initiatieven en burgers.</p> <p>Er heeft een evaluatie van SOK-2 plaatsgevonden. Het resultaat van deze evaluatie is dat er een vervolg komt op SOK-2. Dat wordt SOK 3</p> <p>De voorbereidingen voor een vervolg op de SOK worden gestart. In het najaar 2023 worden hiertoe voorstellen gedaan die bestuurlijk ter besluitvorming worden voorgelegd. De resultaten van SOK-3 zullen landen in de Voorjaarsnota 2025 (bestuurlijke behandeling Voorjaarsnota 2025 is medio 2024).</p> <p>De partners zijn inmiddels per brief geïnformeerd.</p>

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Convenant Klimaatadaptatie Vught (Spoor en N65)	2020	<p><i>Partijen: Ministerie van I en W, Provincie Noord-Brabant, Gemeente Vught, Prorail, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel</i></p> <p>(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Mado Ruijs</p> <p>Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): De projecten Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS) Meteren-Boxtel en reconstructie N65 in Vught hebben vanwege de aanleg van het verdiept spoor (tunnelbak) en de verdiepte ligging van de N65 een impact op de waterhuishouding in Vught. In het convenant is afgesproken dat partijen een pakket van maatregelen nemen voor de water- en klimaatopgave in en rond Vught.</p> <p>Ontwikkelingen/ risico's: Als onderdeel van de totaaloplossing voor Vught nemen waterschappen Aa en Maas en De Dommel de voorbereiding, uitvoering en realisatie van maatregel "Fort Isabella Buitengracht" op zich. Hiermee wordt ca. 1.500 m³ aan extra hemelwaterberging gerealiseerd en daardoor het watersysteem van het Drongelens kanaal ontzien. Tevens wordt met deze maatregel meerwaarde gerealiseerd op het vlak van natuur en cultuurhistorie. In 2021 is gestart met de voorbereiding van dit project. De hiervoor benodigde extra onderzoeken zijn uitgevoerd en de aanbesteding van het werk is in 2023 afgerond. Realisatie is inmiddels gestart en zal in 2023 worden afgerond.</p> <p>Risico voor het totale convenant is dat provincie Noord-Brabant, vanwege vertraging N65 (o.a. stikstof) mogelijk uit het convenant wil stappen. Hoe hiermee om te gaan is op dit moment onderwerp van gesprek.</p>

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
RNOB (Regio Noordoost-Brabant)		<p><i>16 gemeenten (Heusden, Vught, Boxtel, Meierijstad, Sint-Michiëlsgestel, 's-Hertogenbosch, Oss, Bernheze, Uden, Boekel, Landerd, Grave, Mill en Sint Hubert, Sint Anthonis, Boxmeer en Cuijk) en 2 waterschappen (De Dommel en Aa en Maas)</i></p> <p>(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Vincent Lokin</p> <p>Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): Er zijn uitdagingen die te groot zijn om als gemeente of waterschap alleen aan te gaan. Bijvoorbeeld omdat ze grenzen overschrijden, te ingewikkeld zijn of te duur zijn. Die opgaven vragen om een gezamenlijke aanpak. Regio Noordoost Brabant is daarvoor het platform. Daarom is de agenda van de samenwerkende overheden, zeventien gemeenten en twee waterschappen opgesteld. De agenda focust zich op mobiliteit en ruimte, leefomgeving (onder andere klimaat en energie) en vestigingsklimaat. (https://www.samenwerkingsagendarnob.nl/)</p> <p>Wát ze doen, leggen ze vast in de Samenwerkingsagenda Richting 2030. Hoe ze het doen, leggen ze vast in een Samenwerkingsconvenant. Wat ze jaarlijks gaan doen leggen ze vast in uitvoeringsplannen, zodat de uitvoering en stappen naar resultaat zichtbaar zijn.</p>

	<p>Ontwikkelingen / risico's:</p> <p>Waterschap De Dommel heeft geen actieve ambtelijke vertegenwoordiging in het regionetwerk NOB, behalve op klimaatadaptatie en klimaatrobuuste beekdallandschappen. Wij blijven aangesloten via de collega's van Aa en Maas.</p> <p>Op 2 mei 2023 heeft het DB van De Dommel (AB is geïnformeerd) besloten om geen zienswijze in te dienen op het jaarplan en begroting 2024 van RNOB. Hiermee herbevestigen en continueren we de samenwerking in de RNOB. Daarmee draagt de Dommel bij in ontwikkelingen en kunnen we (toekomstige) wateropgaven koppelen aan water gerelateerde issues in de regio.</p>
--	--

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Coöperatieve vereniging de Waterbank U.A.		<i>Partijen: Waterschap De Dommel en MTD.</i>
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Martijn Tholen
		<p>Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): De waterbank draagt bij aan het Programma Voldoende water van het WBP5 om minder grondwater te gebruiken. Bovendien levert het tevens een bijdrage aan het vergroten van het waterbewustzijn (zoals opgenomen in het Beleidskader Voldoende water).</p> <p>Doel van de Waterbank is om vraag en aanbod van 'restwater' met elkaar te verbinden en zodoende de onnodige toepassing van kostbaar drinkwater te verminderen en ook onttrekkingen op het grondwater in droge periodes te beperken. Het restwater dient daarbij als alternatieve waterbron. Het platform de Waterbank is dus bedoeld om door bemiddeling tussen vraag en aanbod van restwater een alternatief te bieden voor de huidige drink- en grondwatergebruikers en daarmee op termijn de waterbalans substantieel te verbeteren.</p> <p>De Coöperatieve vereniging de Waterbank U.A. is officieel opgericht. De doelstelling om restwater te hergebruiken krijgt daarmee steeds verder vorm. Bovendien past dit feilloos in het beleid van het kabinet om water en bodem sturend te maken bij de inrichting van het land. Dit is een omslag in het denken en doen en daarom stelt de coöperatieve vereniging de vraag omtrent gebruik van restwater centraal.</p> <p>Sinds 1 januari 2023 kunnen publieke en private partijen zich aansluiten en lid worden van de vereniging. De coöperatieve vereniging stuurt ten behoeve van haar leden het bedrijf De Waterbank B.V. aan met het oogmerk om bij te dragen aan het in evenwicht brengen van de waterbalans middels hergebruik van restwater.</p>
		<p>Ontwikkelingen/ risico's: Waterschappen Brabantse Delta en Aa en Maas zijn ook lid geworden. We kijken gezamenlijk naar optimale inzet van de Waterbank voor het bereiken van de waterdoelen.</p> <p>De Waterbank heeft inmiddels 24 leden, 8 publieke organisaties en 16 private.</p> <p>Het bestuur van de coöperatieve vereniging is recent aangevuld met twee leden buiten de oprichters die MTD en ons Waterschap vertegenwoordigen.</p> <p>Eind van de zomer 2023 gaat het platform live waarop partijen actief restwater kunnen aanbieden en/of zoeken. De eerste opdrachten voor De Waterbank bestaan vooral uit waterscans. Na afronding moeten die vervolg krijgen in waterdeals.</p> <p>Er is ondanks een veelbelovende pilotperiode en voortvarende start geen garantie dat De Waterbank het succes gaat brengen dat we er van verwachten.</p>

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Programmabureau Maas (KRW/DHZ)		<i>Partijen:</i> Provincies Limburg en Noord-Brabant, inliggende waterschappen, RWS, Evides, WML, Brabant Water, Dunea,
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Erik de Ridder en Martijn Tholen
		Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): Het Programmabureau Maas is een faciliterende organisatie die de uitvoerende partijen helpt bij het implementeren van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Deltaplan Hoge Zandgronden (DHZ), de uitvoering Maasbreed coördineert, partijen informeert, eventuele knelpunten signaleert en initiatief neemt om deze op te heffen. Daarnaast begeleidt en verzorgt het programmabureau de Maasbrede, nationale en internationale afstemming op zowel ambtelijk als bestuurlijk vlak.
		Ontwikkelingen/ risico's: Het regionale samenwerkingsverband KRW/DHZ Maasregio werkt aan een klimaat robuust en duurzaam watersysteem, met een goede waterkwaliteit. Hiermee geven zij invulling aan de opgaven van het Deltaplan Hoge Zandgronden (DHZ) en de Kaderrichtlijn Water (KRW) voor Brabant en Limburg in het Maasstroomgebied. Het doel is de klimaateffecten te mitigeren, en op de lange termijn te beschikken over voldoende en schoon grond- en oppervlaktewater. Sinds 1 januari 2015 worden de regionale uitwerkingen van de Kaderrichtlijn Water en het Deltaplan Hoge Zandgronden binnen het samenwerkingsverband gecoördineerd vanuit één gezamenlijk Programmabureau Maas. Bestuurlijk wordt de samenwerking aangestuurd door het regionaal bestuurlijk overleg Maas (RBOM).

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Embassy of Water		<i>Partijen: Brabant Water, Provincie Noord-Brabant, Gemeente Eindhoven en Waterschap De Dommel. van der Poll Office en Dutch Design Foundation en RWS gaat aansluiten.</i>
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Fabian Tijhof
		Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): De Embassy of Water kijkt naar actuele maatschappelijke ontwikkelingen gerelateerd aan waterkwaliteit en de waterkringloop. Binnen de ambassade werken ontwerpers samen met waterpartners. Samen worden ontwerpen uitgewerkt die bijdragen aan waterbewustzijn en een inspirerende innovatieve kijk geven op een duurzame waterketen. Deze ontwerpen worden tentoongesteld op de Dutch Design Week (DDW) in het Designhuis en directe omgeving. Tijdens de DDW worden events georganiseerd om samen in gesprek te gaan over duurzaam waterbeheer. Zie https://www.worlddesignembassies.com/en/embassies/water/
		Ontwikkelingen/ risico's: Het vrije innovatieve karakter passend bij de DDW maakt dat niet alle ontwerpen even realiseerbaar zijn en sommige ontwerpen vooral kunstzinnig en kunnen deels afwijken van het huidige beleid van Waterschap de Dommel.

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
Schone Maaswaterketen	Start 2015	<i>Partijen: Waterschap Aa en Maas, Waterschap Brabantse Delta, Waterschap De Dommel, Waterschap Limburg, Waterschap Rivierenland, Drinkwaterbedrijf Brabant Water, Drinkwaterbedrijf Dunea, Evides Water, Waterleidingbedrijf Limburg, Ministerie I&W, Rijkswaterstaat, RIWA Maas</i>
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Bas Peeters (Erik de Ridder is ambassadeur)
		Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): De partners in de Schone Maaswaterketen willen de waterkwaliteit van de Maas en het stroomgebied verbeteren. We richten ons daarbij op organische microverontreinigingen die via afvalwaterstromen in het milieu terecht komen. Waterschappen, drinkwaterbedrijven en ministerie/Rijkswaterstaat bundelen hierbij hun kennis en expertise en dát is de kracht van onze samenwerking. Ook werken we samen met andere initiatieven in binnen- en buitenland die de Maas schoner willen maken.
		De samenwerking Schone Maaswaterketen heeft ook ambities geformuleerd. In lijn met afspraken, die voor de Rijn zijn gemaakt, streeft SMWK naar tenminste 30% reductie van organische microverontreinigingen in 2040 ten opzichte van de huidige situatie.

	<p>Ontwikkelingen/ risico's: Voor de periode 2022-2027 hebben de SMWK-partners een gezamenlijk actieprogramma geformuleerd dat bestuurlijk is onderschreven door alle partners binnen de Schone Maaswaterketen.</p> <p>Een risico is dat niet zeker is of I&W de toegezegde financiële bijdrage zal leveren.</p>
--	--

(Type) overeenkomst	Datum	Partijen, ontwikkelingen/ risico's
PHA2Use	Start 2020	<i>Partijen:</i> Waterschappen Brabantse Delta, Wetterskip Fryslân, De Dommel, Hollandse Delta en Scheldestromen samen met HVC, SNB, STOWA, TU Delft, Paques, Wetsus en de Energie- & Grondstoffenfabriek.
		(Bestuurlijk) vertegenwoordiger(s) vanuit Waterschap De Dommel: Bas Peeters
		<p>Openbaar belang (doelstelling, activiteiten en prestaties): Het is mogelijk uit afvalwater een hoogwaardig biobased biologisch afbreekbaar plastic te maken dat bestaat uit polyhydroxyalkanoaat (PHA), met de commerciële naam caleйда. Het is sterk, maar ook volledig (koud) afbreekbaar onder natuurlijke omstandigheden. Dit soort plastic heeft het voordeel dat er geen gebruik wordt gemaakt van voedselgewassen. PHA is te gebruiken voor allerlei toepassingen.</p> <p>Om de volgende stap in de ontwikkeling te maken is een demo-fabriek gebouwd om voldoende PHA terug te winnen uit het zuiverings-slib om te testen door beoogde marktpartijen.</p>
		<p>Ontwikkelingen/ risico's: De demo vraagt meer tijd en om die reden wordt de demoperiode met een jaar verlengd. Hiervoor doen de partners een extra bijdrage.</p> <p>Risico is dat de business case (nog) niet positief uitvalt. Dan kunne de opgedane kennis en technologie in de toekomst worden gebruikt.</p>

Lijst met gebruikte afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
BW	Bestuursakkoord Water
DB	Dagelijks Bestuur
DDW	Dutch Desgn Week
DHZ	Deltaplan Hoge Zandgronden
DPRA	Deltaplan Ruimtelijke adaptatie
EKG	Energie, klimaat en grondstoffen
FTE	Fulltime-equivalent
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
HOWABO	Hoogwateraanpak 's-Hertogenbosch
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
IVN	Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid
I&W	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
KRW	Kaderrichtlijn Water
LEADAR	Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
MOK	Maatwerkovereenkomst
NNP	Natte Natuurparel
NOB	Noord-Oost Brabant
N2000	Natura 2000
PAS	Programma aanpak stikstof
PHA	Polyhydroxyalkanoaat
PHS	Programma Hoogfrequent Spoorvervoer
RBOM	Regionaal Bestuurlijk Overleg Maas
RNOB	Regionale samenwerking Noordoost-Brabant
ROW	Regionaal overleg wateroverlast
RWP	Regionaal Water en Bodem Programma
RWS	Rijkswaterstaat
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
SMWK	Schone Maaswaterketen
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
VGNP	Van Gogh National Park
VR	Veiligheidsregio
Watak MLNBK	Waterakkoord Midden-Limburgse en Noord-Brabantse Kanalen
WBP	Waterbeheerprogramma
WML	Waterleiding Maatschappij Limburg
ZLTO	Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie